

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

**ការបណ្តុះបណ្តាលអំពីការកត់ត្រាបញ្ជី
សម្រាប់
អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូក និងគ្រួសាររបស់ពួកគេ
ថ្ងៃទី ១០ តុលា ២០០៨**

កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃទី ១០ តុលា ២០០៨

សៀវភៅនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងសម្រាប់ការពិនិត្យរបស់ទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិកដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ ។ សៀវភៅនេះ ត្រូវបានចងក្រងឡើងដោយលោក Phil Psilos សម្រាប់គម្រោងពង្រឹងសហគ្រាសខ្នាតតូចបំផុត ខ្នាតតូច និងខ្នាតមធ្យម កម្ពុជា ដែលអនុវត្តដោយ DAI ។

**កិច្ចសន្យាលេខ GEG-I-00-02-00014-00 លេខរៀងកិច្ចការ ០២
គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍សហគ្រាសខ្នាតតូចបំផុត ខ្នាតតូច និងខ្នាតមធ្យម នៅកម្ពុជា (MSME)**

សេចក្តីបញ្ជាក់ :

ទស្សនៈរបស់អ្នកនិពន្ធដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងសៀវភៅនេះ មិនឆ្លុះបញ្ចាំងពីទស្សនៈរបស់ទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិកដើម្បី
អភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ ឬទស្សនៈរបស់រដ្ឋាភិបាលសហរដ្ឋអាមេរិកឡើយ ។

សេចក្តីផ្តើម

សៀវភៅណែនាំនេះ ផ្តល់នូវការពន្យល់ត្រួសៗ ផែនការ និងឯកសារសម្រាប់កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលដល់អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូក អាជីវករទិញលក់ជ្រូក និងក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេ ក្នុងការកត់ត្រាបញ្ជីចំណូល និងចំណាយ ។ សៀវភៅនេះត្រូវបានតាក់តែងឡើងជាផ្នែកមួយនៃគម្រោងពង្រឹងសហគ្រាសខ្នាតតូចបំផុត ខ្នាតតូច និងខ្នាតមធ្យម នៅកម្ពុជា (MSME) ដែលត្រូវបានឧបត្ថម្ភមូលនិធិដោយសហរដ្ឋអាមេរិក និងអនុវត្តដោយអង្គការ ឌី អេ អាយ អភិវឌ្ឍន៍ ។

ប្រព័ន្ធកត់ត្រាបញ្ជីដែលបង្រៀននៅក្នុងនេះ ត្រូវបានរៀបចំតាក់តែងឡើងដោយបុគ្គលិកគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍សហគ្រាសខ្នាតតូចបំផុត ខ្នាតតូច និងខ្នាតមធ្យម បន្ទាប់ពីការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយធនាគារ និងស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមួយចំនួន ដែលបានផ្តល់យោបល់អំពីប្រភេទនៃប្រព័ន្ធកត់ត្រាបញ្ជីដែលនឹងធ្វើអោយពួកគេមានភាពងាយស្រួលក្នុងការផ្តល់ប្រាក់កម្ចីដល់សហគ្រាសអភិវឌ្ឍន៍សហគ្រាសខ្នាតតូចបំផុត ខ្នាតតូច និងខ្នាតមធ្យម ដែលធ្វើអាជីវកម្មចិញ្ចឹមជ្រូក ។ ខណៈដែលការកត់ត្រាបញ្ជីដែលមានភាពទូលំទូលាយ ច្រើនថែមទៀតសម្រាប់សហគ្រាសនិងអាជីវកម្មជាលក្ខណៈ គ្រួសារ គឺជាគោលដៅចុងក្រោយនៃកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់យើង គំរូ/ទម្រង់នៃការកត់ត្រាបញ្ជីដែលមាននៅក្នុងទំព័រទាំងនេះគឺជាជំហានដំបូង បង្អស់នៃការកត់ត្រាបញ្ជីលំហូរសាច់ប្រាក់អាជីវកម្ម (គណនេយ្យ) សម្រាប់សហគ្រាសដែលមានមុខរបរតូចតាច និងមានជំនាញផ្នែកលេខនព្វន្តទាប ។

ការបណ្តុះបណ្តាល : សេចក្តីសង្ខេប

ខ្លឹមសារនៅក្នុងសៀវភៅនេះត្រូវបានតាក់តែងឡើងដើម្បីធ្វើអោយកិច្ចការពន្យល់អំពីការកត់ត្រាបញ្ជីមានភាពងាយស្រួលសម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល ។ ការណែនាំសម្រាប់អ្នកបណ្តុះបណ្តាលត្រូវបានសរសេរ នៅក្នុង **ប្រអប់** ។ សំណួរសំខាន់ៗនៅក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលពីដើមដល់ចប់ត្រូវបានសរសេរជាអក្សរ **ដិត** ហើយចម្លើយដែលគេរំពឹងទុកត្រូវបានសរសេរជាអក្សរ **រៀន** ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ នេះមិនមែនមានន័យថា គេត្រូវសួរ ឬឆ្លើយនូវសំណួរបច្ចេកទេសដែលមានសរសេរនៅក្នុងនេះតែប៉ុណ្ណោះនោះទេ ។ អ្នកសម្របសម្រួលអាចពិនិត្យទៅលើបញ្ហានានាទៅតាមតម្រូវការចង់ចេះចង់ដឹងរបស់សិក្ខាកាម ។ ចំណុចសំខាន់ៗដែលត្រូវរៀន ក៏ត្រូវបានរួមបញ្ចូលនៅក្នុងចំណុចនានានៅក្នុងផែនការវគ្គបណ្តុះបណ្តាលផងដែរ ។ សិក្ខាកាមត្រូវតែរំពឹងអោយផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើព័ត៌មានជាច្រើននៅក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ហើយជារឿយៗ ការពង្រឹងនូវចំណុចដែលត្រូវរៀនទៅចន្លោះវគ្គគឺជាជំនួយស្មារតីដល់សិក្ខាកាម ។

នៅផ្នែកខាងក្រោយនៃសៀវភៅនេះមានឧបសម្ព័ន្ធជាច្រើន ។ ព័ត៌មាននៅក្នុងទំព័រឧបសម្ព័ន្ធទាំងនេះត្រូវបានតាក់តែងសម្រាប់អ្នករៀនដែលមានជំនឿចិត្តច្រើនក្នុងកិច្ចការកត់ត្រាបញ្ជី ហើយពួកគេទំនងជានឹងអាចបំពេញលំហាត់បានលឿនជាងអ្នកដែលមិនចេះអំពីការកត់ត្រាបញ្ជីសោះ ។ នៅក្នុងតារាងខាងក្រោមនេះ គឺជាប្រធានបទ ឬមុខវិជ្ជាដែលត្រូវបង្រៀននៅក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលទាំងមូល និង ពេលវេលាដែលកំណត់សម្រាប់ការធ្វើបទបង្ហាញ ឬការធ្វើលំហាត់ ។ ពេលវេលាទាំងនេះគឺគ្រាន់តែជាការប៉ាន់ស្មានប្រហាក់ប្រហែលប៉ុណ្ណោះ ដោយអាចមានក្រុមខ្លះត្រូវប្រើពេលវេលាយូរជាងនេះ ឬក្រុមខ្លះអាចបញ្ចប់លំហាត់បានលឿនជាងនេះ អាស្រ័យទៅតាមកម្រិតនៃជំនឿចិត្តរបស់ពួកគេទៅលើប្រធានបទ ឬមុខវិជ្ជានីមួយៗ ។

ជាទីបញ្ចប់ ពេលវេលាសម្រាប់ការឈប់សម្រាកខ្លីៗនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ឬសម្រាប់ការទទួលបានអាហារថ្ងៃត្រង់ ពុំត្រូវបានកំណត់ឡើយ ។ ពេលវេលាសម្រាប់ការឈប់សម្រាកទាំងនេះនឹងអាស្រ័យទៅលើភាពរីកចម្រើនរបស់សិក្ខាកាមក្នុងការចាប់បានខ្លឹមសារដែលបង្រៀន ហើយអ្នកសម្របសម្រួលជាអ្នកសម្រេចអំពីពេលវេលាដែលសមស្របសម្រាប់ការឈប់សម្រាក ។

មុខវិជ្ជា	លេខទំព័រ	ពេលវេលា
សេចក្តីផ្តើមអំពីប្រព័ន្ធកត់ត្រាបញ្ជីសម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល	4	---
មេរៀនទី១ : មូលហេតុអ្វីបានជាត្រូវធ្វើការកត់ត្រាបញ្ជី ?	8	២០ នាទី
មេរៀនទី២ : លំហាត់ ការពិភាក្សាអំពីការកត់ត្រាបញ្ជី	10	៤៥ នាទី
មេរៀនទី៣ : ប្រភេទខុសៗគ្នានៃការចំណាយ	12	៣០ នាទី
មេរៀនទី៤ : លំហាត់ជ្រើសរើសប្រភេទនៃការចំណាយ	15	២០ នាទី
កញ្ចប់ឯកសារ ទី១ : លំហាត់ជ្រើសរើសប្រភេទនៃការចំណាយ	16	
មេរៀនទី៥ : ការចុះបញ្ជីការចំណាយ និងតម្លៃ	17	២៥ នាទី
ឯកសារចែកចាយ ទី២ : លំហាត់អនុវត្តន៍អំពីប្រភេទនៃការចំណាយដោយបញ្ចូលតួលេខ	18	
មេរៀនទី៦ : ការបំពេញបញ្ជីចំណាយប្រចាំខែ	19	១៥ នាទី
មេរៀនទី៧ : ការបូកសរុបតាមកូឡេននីមួយៗ	22	២០ នាទី
មេរៀនទី៨ : ទំព័រសង្ខេបចំណូល និងចំណាយប្រចាំខែ	23	១៥ នាទី
ឯកសារចែកចាយ ទី៣ : សង្ខេបចំណាយប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់អាជីវកម្មចិញ្ចឹមជ្រូកបំប៉នយកសាច់	27	១៥ នាទី
មេរៀនទី៩ : លំហាត់អនុវត្តន៍អំពីការចំណាយក្នុងខែផ្សេងមួយទៀត	26	២០ នាទី

ឯកសារចែកចាយ ទី៤ : ការចំណាយនៅក្នុងខែផ្សេងមួយទៀតសម្រាប់អាជីវកម្មចិញ្ចឹមជ្រូកបំប៉នយកសាច់ 27

មេរៀនទី១០ : ការពិនិត្យឡើងវិញទៅលើចំណុចសំខាន់ៗ

១០ នាទី

ឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធ ១ : ការណែនាំសម្រាប់អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូក និងអាជីវករទិញលក់ជ្រូក ដែលមានបទពិសោធន៍ក្នុងការកត់ត្រាបញ្ជី 29/30

បញ្ជីថ្លៃលក់ និងការចំណាយប្រចាំខែសម្រាប់កិច្ចប្រតិបត្តិការចិញ្ចឹមជ្រូកបំប៉នយកសាច់ 31

បញ្ជីថ្លៃលក់ និងការចំណាយប្រចាំខែសម្រាប់កិច្ចប្រតិបត្តិការបង្កាត់ពូជនិងចិញ្ចឹមជ្រូកបំប៉នយកសាច់ 32

បញ្ជីថ្លៃលក់ និងការចំណាយប្រចាំខែសម្រាប់កិច្ចប្រតិបត្តិការទិញ-លក់ជ្រូក 33

សង្ខេបថ្លៃលក់ និងការចំណាយប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់កិច្ចប្រតិបត្តិការចិញ្ចឹមជ្រូកបំប៉នយកសាច់ 34

សង្ខេបថ្លៃលក់ និងការចំណាយសម្រាប់កិច្ចប្រតិបត្តិការបង្កាត់ពូជ និងចិញ្ចឹមជ្រូកបំប៉នយកសាច់ 35

សង្ខេបថ្លៃលក់ និងការចំណាយប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់កិច្ចប្រតិបត្តិការទិញ-លក់ជ្រូក 36

គំរូបញ្ជីដែលបំពេញរួចសម្រាប់មួយខែ

ប្រព័ន្ធកត់ត្រាបញ្ជីនេះ រួមជាមួយគំរូនៃកិច្ចការសម្រាប់រយៈពេលមួយខែ ត្រូវបានបង្ហាញខាងក្រោមនេះសម្រាប់ **អាជីវកម្មចិញ្ចឹមជ្រូកបំប៉នយកសាច់** ។ (គំរូនៃការកត់ត្រាបញ្ជីសម្រាប់អាជីវកម្មជ្រូកប្រភេទផ្សេងៗទៀត ត្រូវបានបង្ហាញនៅពេលក្រោយក្នុងអំឡុងពេលវគ្គបណ្តុះបណ្តាល) ។

ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨

កាលបរិច្ឆេទ	បរិយាយ	ថ្លៃផ្សេងៗ និងការចំណាយ						ថ្លៃលក់
		ការទិញសត្វ	ចំណី	ឱសថ និង វ៉ាក់សាំង	ឧបករណ៍ និង សម្ភារៈផ្សេងៗ	ពលកម្ម	អគារ និង ការថែទាំ	
								
1/9	កូនជ្រូក ៥ក្បាលពីឈ្មោះ សុខ នៅក្នុងឃុំ	\$300						
10/9	ចំណីសត្វម៉ាក Medivet ៦០គ.ក. ពីអ្នកលក់នៅក្នុងភូមិ		\$50					
11/9	វ៉ាក់សាំងពីអ្នកលក់ក្នុងភូមិ			\$20				
18/9	បើកលុយអោយ សុផាត សម្រាប់ថ្លៃសម្អាតទ្រុង					\$3		
20/9	សម្ភារៈដើម្បីជួសជុលដំបូលទ្រុងជ្រូក						\$8	
26/9	ទិញឧបករណ៍ដាក់ទឹកអោយជ្រូកផឹកថ្មីចំនួន ៣				\$4			
29/9	ទិញឱសថព្យាបាលជ្រូកឈឺ			\$5				
30/9	លក់ជ្រូក ៦ក្បាល ៩០គ.ក. ទៅអោយ អ្នកប្រមូលទិញជ្រូកឈ្មោះ តារា							\$1150
	សរុបសម្រាប់ខែនេះ	\$300	\$50	\$25	\$4	\$3	\$8	\$1150

គំរូបញ្ជីសង្ខេបប្រចាំខែដែលមិនពេញរួច :

នៅចុងខែនីមួយៗ អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកអាចផ្ទេរលទ្ធផលនៃការកត់ត្រាបញ្ជីរបស់ខ្លួនចូលក្នុងបញ្ជីសង្ខេបការចំណាយមួយ ដែលនឹងក្លាយជារបាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់ប្រចាំឆ្នាំដ៏មានសារប្រយោជន៍ ។

	ថ្លៃផ្សេងៗ និងការចំណាយ						ថ្លៃលក់	
	ការទិញសត្វ	ចំណី	ឱសថ និង វ៉ាក់សាំង	ឧបករណ៍ និង សម្ភារៈផ្សេងៗ	ពលកម្ម	អគារ និងការថែទាំ		ការចំណាយសរុប
ខែ							ដុល្លារ/រៀល	
មិថុនា								
កក្កដា								
សីហា		ការចំណាយសម្រាប់ប្រភេទនីមួយៗ ត្រូវបានបូកសរុបចូលគ្នា (សរុប)						
កញ្ញា	៣០០ ដុល្លារ	៥០ ដុល្លារ	២៥ ដុល្លារ	៤ ដុល្លារ	៣ ដុល្លារ	៨ ដុល្លារ	៣៨៥ ដុល្លារ	១១៥០ ដុល្លារ
តុលា								
វិច្ឆិកា								
ធ្នូ								
សរុប								

ឯកសារបន្ថែម

ឯកសារបណ្តុះបណ្តាលនេះ ក៏រួមមានទម្រង់កត់ត្រាបញ្ជីដែលមិនទាន់បំពេញសម្រាប់ចំណូលនិងចំណាយប្រចាំខែនិងប្រចាំឆ្នាំ សម្រាប់ប្រភេទនៃអាជីវកម្មជ្រូកចំនួន ៣ ផ្សេងៗគ្នាផងដែរ ។ ទម្រង់ទាំងនេះ ត្រូវបានអោយឈ្មោះថា "ទម្រង់ ១" និង "ទម្រង់ ២" សម្រាប់ប្រភេទអាជីវកម្មនីមួយៗ ។

- អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកបំប៉នយកសាច់ ដែលទិញកូនជ្រូកយកមកចិញ្ចឹមអោយធំធាត់ រួចហើយលក់ទៅអោយអ្នកកាប់សាច់ ។
- អ្នកផលិតជ្រូក ដែលចិញ្ចឹមជ្រូកមេបង្កើតយកកូនលក់អោយកសិករដទៃទៀត ឬដែលផលិតកូនជ្រូកដើម្បីចិញ្ចឹមបំប៉នអោយធំដោយខ្លួនឯង ។
- អាជីវករទិញ-លក់ជ្រូក (អ្នកប្រមូលទិញ ឬល្បួញកណ្តាល) ដែលទិញជ្រូករស់រួចហើយលក់បន្តទាំងជ្រូកនៅរស់ទៅអោយអាជីវករផ្សេងទៀត ឬកាប់យកសាច់លក់ទៅអោយតូបលក់រាយ ឬតូបលក់ដុំនៅក្នុងផ្សារ ។

ដោយសារការចំណាយជាធម្មតា (ស្តង់ដារ) សម្រាប់អាជីវកម្មទាំងនេះមានលក្ខណៈខុសគ្នា គេក៏ត្រូវការនូវទម្រង់នៃការកត់ត្រាបញ្ជីខុសៗគ្នាដែរ ។

តើចំណេះដឹងនិងជំនាញអ្វីខ្លះដែលអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកនិងគ្រួសាររបស់ពួកគេត្រូវការ ដើម្បីប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកត់ត្រាបញ្ជីនេះបាន ?

ចំណេះដឹង :

- ១) ហេតុអ្វីបានជាការកត់ត្រាបញ្ជីមានសារសំខាន់ ?
- ២) តើអ្វីទៅជាតារាង ?
- ៣) តើការចំណាយប្រភេទណាខ្លះ ដែលត្រូវចុះនៅក្នុងប្រភេទនៃការចំណាយផ្សេងៗគ្នា
- ៤) តើត្រូវកត់ត្រាការចំណាយនៅកន្លែងណា បើការចំណាយនោះហាក់ដូចជាមិនត្រូវនឹងប្រភេទចំណាយដទៃទៀតទេនោះ
- ៥) ភាពខុសគ្នារវាងទម្រង់បញ្ជីប្រចាំខែ (ទម្រង់ ១) និង ទម្រង់បញ្ជីសង្ខេបប្រចាំខែ/ប្រចាំឆ្នាំ (ទម្រង់ ២) ។

ជំនាញ :

- ១) ការប្រើប្រាស់តារាង
- ២) ការសរសេរកាលបរិច្ឆេទនៅក្នុងតារាង
- ៣) ការសរសេរបរិយាយអំពីបរិមាណ និងទម្ងន់ នៅក្នុងតារាង ឬការប្រើសញ្ញាជារូបភាពជំនួសការបរិយាយ ក្នុងករណីអ្នកមិនសូវចេះអក្សរ ។

- ៤) ការសរសេរអំពីចំណាយនៅក្នុងកូឡេស៊ីសមស្រប
- ៥) ការបូកបញ្ចូលគ្នា (សរុប) ការចំណាយទាំងអស់នៅក្នុងកូឡេស៊ីមួយ និងការចុះចំនួនសរុបនៅក្នុងប្រអប់នៅផ្នែកខាងក្រោមបំផុតនៃទំព័រ
- ៦) ការចុះចំនួនសរុបពីកូឡេស៊ីនីមួយៗនៃតារាងទៅក្នុងប្រអប់ត្រឹមត្រូវនៅលើបញ្ជីសង្ខេប ។
- ៧) ការបូកបញ្ចូលគ្នា (សរុប) នូវការចំណាយឆ្លងជួរ និងចុះចំនួនសរុបនៅក្នុងប្រអប់ "ចំណាយសរុប" ។

ដោយសារតែជំនាញនៃសិក្ខាកាមនៅក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលរបស់អ្នកអាចនឹងមានលក្ខណៈខុសៗគ្នា សៀវភៅណែនាំសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលនេះ ផ្តល់នូវលំហាត់សម្រាប់មុខជំនាញទាំងអស់ដែលរៀបរាប់ខាងលើនោះ ។ អ្នកដែលមានជំនាញផ្នែកអាន សរសេរ និងលេខនព្វន្តកម្រិតខ្ពស់ មិនចាំបាច់បញ្ចប់គ្រប់មេរៀនទាំងអស់នោះឡើយ ។ ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ គ្រប់មេរៀនទាំងអស់ត្រូវបានបង្ហាញ ។

មេរៀនទី១ : ហេតុអ្វីត្រូវធ្វើការគត់ត្រាចល្លី ?

ការពិភាក្សាលើពេលវេលាបង្កើត

អ្នកសម្របសម្រួលគួរសួរសំណួរដូចខាងក្រោម :

តើអ្នកគិតថា អាជីវកម្មជាអ្វី ?

- ចូរទុកអោយសិក្ខាកាមធ្វើការពិភាក្សាអំពីចម្លើយជាមុនសិន មុនពេលផ្តល់ជាយោបល់ផ្សេងៗ ។ ចម្លើយមួយចំនួនដូចខាងក្រោមនេះ គឺជាចម្លើយដែលល្អ ។

(ចម្លើយ) សកម្មភាពទាំងអស់ដែលអ្នកធ្វើដើម្បីព្យាយាមរកប្រាក់ចំណូលជាប្រចាំ ត្រូវបានគេហៅថា អាជីវកម្ម ។ អាជីវកម្ម អាចជាការផលិតនិងលក់ទំនិញ ការទិញនិងការលក់ទំនិញ ឬការផ្តល់សេវាដល់ប្រជាជនទាំងឡាយ ។ ឧទាហរណ៍ រួមមាន ការឆ្លើវត្រីលក់ ការលក់ផលពិកសិដ្ឋាន ការលក់អង្ករនិងស្ករនៅផ្សារ ការសាងសង់ផ្ទះ ការកាត់ដេរសម្លៀកបំពាក់សម្រាប់អ្នកផ្សេង ឬការរត់ម៉ូតូឌុប ។

តើអ្នកធ្វើអាជីវកម្មប្រភេទអ្វី ?

- ប្រសិនបើសិក្ខាកាមធ្វើការងារផ្នែកចិញ្ចឹមជ្រូក ចូរសួរសិក្ខាកាមម្នាក់ៗអំពីសកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូលបន្ថែមទៀតដែលពួកគេធ្វើនៅផ្ទះ ។

តើអ្នកជួបប្រទះបញ្ហាអ្វីខ្លះនៅក្នុងអាជីវកម្មផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នក ?

- ចម្លើយទាំងអស់ គឺជាចម្លើយល្អ ។ ចូររកមើល និងរំលឹកសិក្ខាកាមអំពីចំណុចដូចខាងក្រោម :

- + កង្វះដើមទុនដើម្បីទិញសត្វយកមកចិញ្ចឹម
- + មានបញ្ហាក្នុងការលក់
- + ត្រូវការលុយកាក់សម្រាប់ករណីបន្ទាន់
- + គេអត់សងប្រាក់
- + ត្រូវការលុយសម្រាប់ការរៀបចំពិធីផ្សេងៗ ។

តើអ្នកចាំទេថាតើលុយចំនួនប៉ុន្មានដែលចូល ហើយលុយចំនួនប៉ុន្មានដែលចេញ ?

- ចម្លើយទាំងអស់ គឺជាចម្លើយល្អ ។ ប្រសិនបើអ្នកណាម្នាក់មានវិធីដើម្បីចងចាំចំនួនលុយចូល និងលុយចេញ ចូរអោយអ្នកនោះពន្យល់អំពីវិធីដែលគេធ្វើ ។

ចូរបន្តការពិភាក្សាស្រដៀងគ្នានេះ ដោយសួរសំណួរដូចខាងក្រោម :

- "តើអ្នកចង់ចាំថាអ្នកណាម្នាក់ជំពាក់ប្រាក់អ្នក ឬថាអ្នកជំពាក់ប្រាក់គេចំនួនប៉ុន្មាន ដោយរបៀបយ៉ាងដូចម្តេច ?"
- "តើអ្នកចង់ចាំនូវចំនួនម៉ោង ឬប្រាក់ដែលអ្នកបានចំណាយទៅលើពលកម្ម ចំនួនប្រាក់ដែលអ្នកជំពាក់មនុស្សដែលធ្វើការអោយអ្នក និងពេលដែលអ្នកត្រូវបើកប្រាក់ឈ្នួលអោយពួកគេ ដោយរបៀបណា ?"
- "តើអ្នកដឹងថាតើនៅពេលណាដែលអ្នកគួរទិញសម្ភារៈបន្ថែមសម្រាប់ដំណើរការផលិតកម្មរបស់អ្នក ឬផលិតផលដែលត្រូវលក់ និងថាតើត្រូវទិញចំនួនប៉ុន្មាននោះ យ៉ាងដូចម្តេច ?"

តើនឹងមានរឿងអ្វីកើតឡើង ប្រសិនបើអ្នកភ្លេចអ្វីមួយនោះ ?

តើអ្នកគិតថា ការកត់ត្រាបញ្ជីមានអត្ថន័យយ៉ាងដូចម្តេច ?

- (ចម្លើយ) ការកត់ត្រាបញ្ជីមានន័យថា ការកត់ត្រានូវចំនួនប្រាក់ទាំងអស់ដែលចូល និងចេញនៅក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មរបស់អ្នក ការកត់ត្រាទុកនូវរបស់របរដែលអ្នកប្រើប្រាស់នៅក្នុងអាជីវកម្មរបស់អ្នក ការកត់ត្រាទុកនូវចំនួនប្រាក់ទាំងអស់ដែលអតិថិជនត្រូវសងអ្នកវិញ និងប្រាក់ទាំងអស់ដែលអ្នកត្រូវសងទៅអ្នកដទៃ ការកត់ត្រាទុកអំពីអ្នកណាខ្លះដែលបានធ្វើការអោយអ្នក តើពួកគេធ្វើការងារបានប៉ុន្មាន (ចំនួនម៉ោង ថ្ងៃ ឬបរិមាណការងារ) តើពួកគេត្រូវទទួលបានប្រាក់ឈ្នួលប៉ុន្មាន ហើយតើពេលណាដែលត្រូវបើកប្រាក់ឈ្នួលនោះអោយពួកគេ ។

តើអ្នកគិតថា ការកត់ត្រាបញ្ជីអាចជួយដល់អាជីវកម្មរបស់អ្នកយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ ?

- (ចម្លើយ) វានឹងជួយដល់អ្នកក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តកាន់តែប្រសើរឡើងអំពីអាជីវកម្មរបស់អ្នក ដើម្បីអ្នកអាចរកបានប្រាក់ចំណូលកាន់តែច្រើនថែមទៀត ។

ចំណុចសំខាន់ៗដែលត្រូវរៀន

កំណត់សម្គាល់ : សំណួរខាងលើនេះនឹងបង្កើតបាននូវគំនិតជាច្រើន ប៉ុន្តែអ្នកសម្របសម្រួលគួរតែបិទកិច្ចពិភាក្សាដោយគូសបញ្ជាក់ឡើងវិញនូវចំណុចដូចខាងក្រោម :

សារៈសំខាន់នៃការកត់ត្រាបញ្ជី

ការកត់ត្រាបញ្ជីមានសារៈសំខាន់ ពីព្រោះអ្នកមិនអាចចងចាំនូវអ្វីៗគ្រប់រឿងបានទេ ។ ការចងចាំគឺមិនល្អគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការវិភាគ និងការធ្វើផែនការបានត្រឹមត្រូវឡើយ ។ អត្ថប្រយោជន៍នៃការកត់ត្រាបញ្ជីជាទៀងទាត់ គឺ ៖

- អ្នកនឹងដឹងអំពីចំនួនប្រាក់ដែលអ្នកបានទទួល ចំនួនប្រាក់ដែលអ្នកបានចំណាយ និងរបៀបដែលអ្នកបានចំណាយប្រាក់ ។
- អ្នកអាចគណនាដឹងថាតើអ្នកកំពុងចំណេញ ឬក៏ខាត ។
- អ្នកនឹងអាចធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តបានកាន់តែល្អប្រសើរអំពីពេលវេលា និងអ្វីដែលត្រូវទិញ និងលក់ ។
- អ្នកអាចរក្សាទុកនូវកំណត់ត្រាអំពីចំនួនលុយចូលនិងចេញនៅក្នុងគម្រោងជាក្រុម ដូច្នេះអ្នកអាចទប់ស្កាត់ការប្រើប្រាស់លុយកាក់មិនត្រឹមត្រូវ និងជៀសវាងនូវការមិនទុកចិត្តគ្នាក្នុងចំណោមសមាជិកក្រុម ។
- ដោយធ្វើការប្រៀបធៀបបញ្ជីជាក់ស្តែងរបស់អ្នកជាមួយនឹងថវិកាដែលបានគ្រោងទុករបស់អ្នក អ្នកអាចកំណត់ថាតើអ្នកកំពុងធ្វើដំណើរលើមាតិកាត្រឹមត្រូវ ឬអត់ នៅក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មរបស់អ្នក ។

ផលវិបាកនៃការកត់ត្រាបញ្ជីមិនបានល្អ

- អ្នកនឹងមិនដឹងអំពីចំនួនប្រាក់ដែលអ្នកកំពុងរកបាន និងមិនដឹងថាតើអ្នកកំពុងចំណេញ ឬក៏ខាតប្រាក់ឡើយ ។
- អ្នកនឹងមិនដឹងអំពីមូលហេតុដែលអ្នកចំណេញ ឬខាតប្រាក់ឡើយ ។
- អ្នកនឹងមិនអាចធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តបានល្អ ដែលនឹងអាចអោយអ្នករកបានប្រាក់ចំណេញច្រើន និងទប់ស្កាត់អាជីវកម្មរបស់អ្នកពីការខាតបង់ប្រាក់បានឡើយ ។
- ក្នុងករណីដែលក្រុមមនុស្សជាច្រើនធ្វើការរួមគ្នា ការខ្វះប្រព័ន្ធកត់ត្រាបញ្ជីត្រឹមត្រូវ ជាញឹកញយតែងបណ្តាលទៅជាការមិនទុកចិត្តគ្នា និងការចោទគ្នាទៅវិញទៅមករវាងសមាជិកក្រុម ។

មេរៀនទី២ : លំហាត់-កិច្ចពិភាក្សាអំពីការកត់ត្រាបញ្ជី

ឧទាហរណ៍ - ការសម្តែងតូ

អ្នកសម្របសម្រួលប្រាប់ទៅសិក្ខាកាមថា អ្នកចង់អោយពួកគេពិភាក្សាអំពីស្ថានភាពមួយចំនួន ពីព្រោះវានឹងជួយដល់សិក្ខាកាមអោយបានយល់កាន់តែច្បាស់អំពីសារសំខាន់នៃការកត់ត្រាបញ្ជី ។ ចូរចែកសិក្ខាកាមជា ៣ក្រុម ។ ចូរអានប្រធានបទនៃកិច្ចពិភាក្សាអោយក្រុមនីមួយៗស្តាប់ ។

ប្រធានបទសម្រាប់ក្រុមទី ១ :

ស្ត្រីម្នាក់មានមុខរបរលក់បន្លែនៅឯផ្សារ ។ គាត់មិនកត់ត្រាអំពីចំនួនប្រាក់ចំណូល ឬចំណាយឡើយ ។ ថ្ងៃមួយ កូនប្រុសរបស់គាត់ត្រឡប់មកពីសាលារៀនវិញជាមួយនឹងលិខិតមួយច្បាប់ពីនាយកសាលា ។ សាលាបានដំឡើងថ្លៃបង់សាលា ហើយថ្លៃសាលានេះត្រូវតែបង់ជាបន្ទាន់ ។ ស្ត្រីរូបនោះមានការព្រួយបារម្ភយ៉ាងខ្លាំង ។ គាត់ដឹងថា គាត់គ្មានប្រាក់ទេ ។ គាត់ព្យាយាមរកនឹកទាំងអស់សង្ឃឹមថា គាត់រកបានប្រាក់ចំនួនប៉ុន្មាននៅក្នុងសប្តាហ៍កន្លងទៅ និងថា គាត់បានចាយវាយទៅលើអ្វីខ្លះ ។

ប្រធានបទសម្រាប់ក្រុមទី ២ :

ជាងលើម្នាក់បានលក់ទូដាក់ចានមួយតម្លៃ ៧៥០.០០០រៀល អោយទៅអតិថិជនមួយរូប ។ នៅពេលដែលអតិថិជនរូបនោះមកយកទូ គាត់បានប្រាប់ជាងលើថា គាត់ពុំមានប្រាក់អោយក្នុងពេលភ្លាមៗនេះទេ ប៉ុន្តែគាត់បានសន្យាថា នឹងសងនៅពេលដាច់ខែ ។ នៅពេលដាច់ខែ ជាងលើព្យាយាមទៅយកប្រាក់របស់គាត់ដែលគេជំពាក់ ។ អតិថិជនរូបនោះប្រាប់ជាងលើថា គាត់ជំពាក់ជាងលើតែ ៦៥០.០០០ រៀល ប៉ុណ្ណោះ ហើយថា គាត់នឹងមិនសងប្រាក់លើសពីចំនួននេះឡើយ ! នៅពេលនោះ ការជជែកគ្នាពោរពេញដោយកំហឹងក៏កើតមានឡើងរវាងអ្នកទាំងពីរ ។ ប៉ុន្តែ ជាងលើមិនមានភស្តុតាងដែលបញ្ជាក់ថា គាត់បានលក់ទូដាក់ចានអោយអតិថិជនរូបនោះក្នុងតម្លៃជឿ ៧៥០.០០០រៀល ហើយគាត់ត្រូវតែព្រមទទួលយកប្រាក់ ៦៥០.០០០រៀល ។

ប្រធានបទសម្រាប់ក្រុមទី ៣ :

ស្ត្រីមួយក្រុមនៅក្នុងភូមិរបស់អ្នកមានហាងនំមួយ ។ ពួកគេបានបែងចែកកិច្ចការធ្វើដូចខាងក្រោម :

- ម្នាក់ជាអ្នកទិញគ្រឿងផ្សំសម្រាប់ធ្វើនំប៉័ង និងអុសដុត
- ម្នាក់ទទួលខុសត្រូវក្នុងការលក់នំប៉័ង
- សមាជិកផ្សេងទៀតទាំងអស់នៃក្រុម ជួយក្នុងការលុបចោល និងដុតនំប៉័ង
- អ្នកកាន់លុយរបស់ក្រុម គឺទទួលខុសត្រូវទុកដាក់លុយកាក់អោយមានសុវត្ថិភាព ។

ស្ត្រីដែលជាអ្នកលក់មិនកត់ត្រាអំពីចំនួនប្រាក់ដែលលក់បានទេ ។ នៅពេលណាដែលមានសាច់ប្រាក់ គាត់ប្រគល់ទៅអោយអ្នកកាន់លុយ ដែលយកលុយនោះទៅទុកក្នុងហិប ។ អ្នកកាន់លុយអោយលុយបន្តទៅអ្នកដែលទិញគ្រឿងផ្សំ និងអុស ។ អ្នកកាន់លុយ គឺជាមនុស្សដែលគួរអោយទុកចិត្តខ្លាំងណាស់ ប៉ុន្តែគាត់មិនចេះអាននិងសរសេរអក្សរទេ ។

នៅចុងខែ ក្រុមទាំងមូលចង់ដឹងថាតើពួកគេទទួលបានប្រាក់ចំណូលប៉ុន្មានពីការលក់នំប៉័ង ។ នៅពេលដែលពួកគេបើកហិបប្រាក់ ពួកគេឃើញថា ប្រាក់ដែលមាននៅក្នុងហិបគឺតិចជាងអ្វីដែលពួកគេបានរំពឹងទុក ។ គ្មាននរណាម្នាក់ដឹងថា ប្រាក់បាត់ទៅណាទេ ។ ក្រោយពេលពិភាក្សាគ្នា ពួកគេនាំគ្នាចោទប្រកាន់ស្ត្រីដែលជាអ្នកលក់ថាជាអ្នកលួចលុយ ។

ការបញ្ចប់កិច្ចពិភាក្សា

នៅក្រោយកិច្ចពិភាក្សានីមួយៗ ចូរសួរសិក្ខាកាមនូវសំណួរដូចខាងក្រោម :

ក្រុមទី១

• **តើអ្វីជាបញ្ហារបស់ស្ត្រីលក់បន្លែ ? តើគាត់គួរតែបានធ្វើអ្វីដើម្បីជៀសវាងបញ្ហានេះ ?**

- (ចម្លើយ) គាត់បានចាយវាយប្រាក់អស់ដោយមិនបានគិតអំពីថ្លៃសាលារបស់កូនដែលគាត់ត្រូវបង់ ។ គាត់មិនទាំងចង់ចាំថា គាត់បានចាយវាយប្រាក់ទាំងនោះទៅលើអ្វីផងទេ ។ គាត់គួរតែបានកត់ត្រាបញ្ជីចំណូលនិងចំណាយរបស់គាត់ ហើយលែងទុកប្រាក់សម្រាប់ការបង់ថ្លៃសាលា ។

ក្រុមទី២

• **តើហេតុអ្វីបានជាងឈើត្រូវបានគេបន្លំ ?**

- (ចម្លើយ) ពីព្រោះគាត់មិនមានភស្តុតាងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលបញ្ជាក់អំពីចំនួនប្រាក់ដែលអតិថិជនជំពាក់រូបគាត់ ។

ក្រុមទី៣

• **តើហេតុអ្វីបានជាសមាជិកក្រុមមានការខឹងសម្បា ? តើពួកគេគួរតែបានធ្វើអ្វីដើម្បីជៀសវាងនូវបញ្ហានេះ ?**

- (ចម្លើយ) សមាជិកក្រុមខឹងសម្បា ដោយសារតែគ្មាននរណាម្នាក់ដឹងអំពីថាតើប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់នំប៉័ងបាត់ទៅណា ? ប្រសិនបើពួកគេបានកត់ត្រាបញ្ជីទុក ពួកគេនឹងដឹងអំពីចំនួនប្រាក់ចំណូល និងប្រាក់ចំណាយនៃអាជីវកម្មរបស់ពួកគេ ។ ការកត់ត្រាបញ្ជីនេះ ក៏នឹងអាចជួយអោយពួកគេដឹងថា ពួកគេបានចំណេញ ឬមិនចំណេញផងដែរ ។

ចំណុចសំខាន់ដែលត្រូវរៀន :

អ្នកសម្របសម្រួលគួរតែបិទវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ដោយគូសបញ្ជាក់ថា នៅក្នុងគ្រប់ករណីជាឧទាហរណ៍ ការកត់ត្រាបញ្ជីដែលមានប្រសិទ្ធភាពនឹងជួយបញ្ជ្រាបបញ្ហា ។

	គ្រាប់ពោត សណ្តែកស្បៀង បាយស្រា កាកសំណល់បាយ វីតាមីន អ្វីៗផ្សេងទៀត ដែលអ្នកដាក់ចូល ក្នុងចំណី	ព្យាបាលជ្រូកឈឺ ថ្លៃពេទ្យសត្វ	ជួសជុល ធុង ទុយោទឹកសម្រាប់លាង សម្អាត ឧបករណ៍សម្រាប់ប្រើ ក្នុងការលាងសម្អាត					ជ្រូកបា
--	---	---------------------------------	--	--	--	--	--	---------

តើការចំណាយអ្វីខ្លះ ដែលអាចចុះនៅក្នុងចំណាត់ប្រភេទទាំងនេះ ?

សិក្ខាកាមនឹងផ្តល់ចម្លើយជាច្រើន ។ វានឹងមានភាពខុសគ្នាខ្លះនៅក្នុងមតិយោបល់អំពីការចំណាយមួយចំនួន និងកូឡេនដែលវាស្ថិតនៅ ។ ឧទាហរណ៍ ពូជពូជអាចនឹងស្ថិតនៅក្រោមកូឡេនឧបករណ៍ និងសម្ភារៈ ឬកូឡេន អគារ និងការថែទាំ ។ អ្នកសម្របសម្រួលគួរប្រាប់អ្នកចូលរួមកុំអោយគិតពីរបៀបលម្អិតខ្លាំងពេក ប៉ុន្តែផ្តោតសំខាន់ទៅលើការកត់ត្រាថ្លៃលក់ និងថ្លៃចំណាយផ្សេងៗអោយមានភាពស៊ីគ្នា និងត្រឹមត្រូវ ។

ការចំណាយលើ
ការបង្កាត់ពូជ

ការជួលជ្រូកបា

ដឹកជញ្ជូន ប្រេងឥន្ធនៈ
និងទូរស័ព្ទ

ម៉ូតូ

ការជួលអគារ ឬតូប
នៅផ្សារ

ថ្លៃជួលតូបនៅផ្សារ

ថ្លៃកាប់

ថ្លៃបង់ទៅអោយ
ទីសត្តយាតដ្ឋាន

ការចំណាយផ្លូវការ

ថ្លៃបង់ទៅអោយមន្ត្រី
រដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធ

ការបង្កាត់ពូជសិប្បនិម្មិត	រ៉ឺម៉ក	ថ្លៃជួលកន្លែងអាជីវកម្មនៅក្បែរទីសត្តយាតដ្ឋាន		លិខិតអនុញ្ញាតដឹកជញ្ជូន
ទឹកកាមជ្រូកបា	ការជួសជុលសាំងថ្លៃទូរស័ព្ទ	ថ្លៃជួលហាង ឬកន្លែងលក់ដូរផ្សេងទៀត		ពន្ធអាករផ្សេងៗ

តើអាជីវកម្មរួមប្រភេទណា ដែលបង្កើនចំណាយនិយមៗក្នុងចំណោមចំណាយទាំងអស់នេះ ?

សំណួរនេះនឹងបំផុសអោយមានកិច្ចពិភាក្សាទូលំទូលាយអំពីលក្ខណៈដែលផលិតករក្នុងអាជីវកម្មជ្រូកផ្សេងគ្នាមានការចំណាយខុសៗគ្នា ប៉ុន្តែអ្នកសម្របសម្រួលគួរតែបិទវគ្គដោយនិយាយថា :

ប្រភេទ ១-៧ គឺសម្រាប់អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកបំប៉នយកសាច់

ប្រភេទ ១-៨-១២ គឺសម្រាប់អ្នកបង្កាត់ពូជជ្រូកនិងអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកបំប៉នយកសាច់

ប្រភេទ ១-១២ គឺសម្រាប់អាជីវករទិញ-លក់ជ្រូក

បន្ទាប់មកទៀត អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា ផលិតករក្នុងអាជីវកម្មជ្រូកផ្សេងៗគ្នាមានតម្រូវការខុសៗគ្នា ហើយនឹងត្រូវការទម្រង់បញ្ជីខុសៗគ្នា ផ្អែកទៅលើប្រភេទអាជីវកម្មដែលពួកគេមាន ។ ប៉ុន្តែសម្រាប់លំហាត់នេះ យើងនឹងប្រើប្រាស់ប្រភេទ ១-៧ ។ អ្នកសម្របសម្រួលបញ្ចប់ដោយនិយាយថា គោលការណ៍នៃការកត់ត្រាបញ្ជីដែលល្អ គឺដូចគ្នា ដោយមិនគិតអំពីចំនួនប្រភេទនៃចំណូលចំណាយ ដែលអ្នកមាន ឬអាជីវកម្មដែលអ្នកកំពុងធ្វើឡើយ ។

ចំណុចសំខាន់ដែលត្រូវរៀន

ចំណុចសំខាន់ៗដែលត្រូវរៀន គឺថា ការចាត់ប្រភេទនៃការចំណាយគឺសំខាន់សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងថា អាជីវកម្មផ្សេងៗគ្នានឹងមានប្រព័ន្ធកត់ត្រាបញ្ជីខុសៗគ្នា ។

មេរៀនទី៤ : លំហាត់អនុវត្តន៍ស្រាវជ្រាវសម្រេចនៃការចំណាយ

អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំអំពីមេរៀននេះ ដោយធ្វើការកត់សម្គាល់ថា លំហាត់នេះគឺជាឱកាសសម្រាប់សិក្ខាកាមអនុវត្តនូវអ្វីដែលពួកគេទើបនឹងបានពិភាក្សារួចមក ។ អ្នកសម្របសម្រួលចែកឯកសារចែក
ចាយទី១ ដល់សិក្ខាកាម ។

អ្នកសម្របសម្រួលអានការចំណាយអោយសិក្ខាកាមស្តាប់ ឧទាហរណ៍ ខ្ញុំបានទិញកូនជ្រូក ៥ ក្បាល ពីអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកឈ្មោះ សុខ តើការចំណាយនេះត្រូវចុះនៅក្រោមកូឡោននៃការចំណាយមួយណា ?
អ្នកសម្របសម្រួលរង់ចាំឆ្លើយពីសិក្ខាកាម សួររហូតដល់អំពីឆ្លើយនោះ រួចហើយប្រាប់អោយសិក្ខាកាមគូសសញ្ញា X នៅក្នុងប្រអប់ដែលត្រឹមត្រូវ ។ បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលសួរសំណួរមួយទៀត
ខ្ញុំបានទិញចំណីសត្វម៉ាក Medivet ៦០ គីឡូក្រាមពីអ្នកលក់នៅក្នុងភូមិ តើត្រូវចុះការចំណាយនេះនៅក្រោមកូឡោនមួយណា ? ដំណើរការនេះត្រូវធ្វើដដែលៗសម្រាប់គ្រប់មុខចំណាយទាំងអស់ដែល
មានចុះនៅក្រោមកូឡោនបរិយាយ ។ កំណត់សម្គាល់ : អ្នកនឹងចាំបាច់ត្រូវអានយឺតៗ និងអានសារឡើងវិញប្រសិនបើចាំបាច់ ឬប្រសិនបើសិក្ខាកាមមានការភ័ន្តច្រឡំ ។

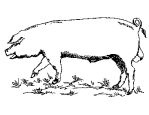

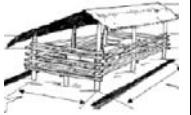

ចម្លើយគំរូ

	ថ្លៃផ្សេងៗ និងការចំណាយ						ការលក់
	ការទិញសត្វ	ចំណី	ឱសថ និង វ៉ាក់សាំង	ឧបករណ៍ និង សម្ភារៈប្រើប្រាស់	ពលកម្ម	អគារ និងការថែទាំ	
បរិយាយ							
ទិញកូនជ្រូក ៥ក្បាលពីអ្នកបង្កាត់ជ្រូកនៅក្នុងឃុំ ឈ្មោះ សុខ	X						
ទិញចំណីសត្វម៉ាក Medivet ៦០គីឡូក្រាមពីអ្នកលក់ក្នុងភូមិ		X					
ទិញវ៉ាក់សាំងសម្រាប់កូនជ្រូក ៥ក្បាលពីអ្នកលក់ក្នុងភូមិ			X				
បើកលុយអោយជីដូនមួយ ឈ្មោះ សុផាត សម្រាប់ថ្លៃសម្ភាតទ្រុងជ្រូក					X		
ទិញសម្ភារៈដើម្បីជួសជុលដំបូលទ្រុងជ្រូកពីហាងលក់គ្រឿងដែកនៅក្នុងភូមិ						X	
ទិញឧបករណ៍ដាក់ទឹកអោយជ្រូកផឹកថ្មីចំនួន ៣				X			

ទិញឱសថដើម្បីព្យាបាលជ្រូកឈឺ			X				
លក់ជ្រូក ៦ក្បាល ក្នុង១ក្បាលៗទម្ងន់ ៩០គីឡូ ទៅអោយអ្នកប្រមូលទិញឈ្មោះ តារា							X

ឯកសារចែកចាយទី ១ : លំហាត់អនុវត្តន៍ស្រ្ទីសពីសប្រុតនៃការចំណាយ

ចូរដាក់សញ្ញា X នៅក្នុងប្រអប់នៅក្រោមកូឡោនត្រឹមត្រូវសម្រាប់មុខចំណាយនីមួយៗ ។ មុខចំណាយទី១ ត្រូវបានធ្វើជាឧទាហរណ៍អោយអ្នករួចហើយ ។

	ថ្លៃផ្សេងៗ និងការចំណាយ						ការលក់
	ការទិញសត្វ	ចំណី	ឱសថ និង វ៉ាក់សាំង	ឧបករណ៍ និង សម្ភារៈប្រើប្រាស់	ពលកម្ម	អគារ និងការថែទាំ	
បរិយាយ							
ទិញកូនជ្រូក ៥ក្បាលពីអ្នកបង្កាត់ជ្រូកនៅក្នុងឃុំ ឈ្មោះ សុខ	X						
ទិញចំណីសត្វម៉ាក Medivet ៦០គីឡូពីអ្នកលក់ក្នុងភូមិ							
ទិញវ៉ាក់សាំងសម្រាប់កូនជ្រូក ៥ក្បាលពីអ្នកលក់ក្នុងភូមិ							
បើកលុយអោយជីដូនមួយ ឈ្មោះ សុផាត សម្រាប់ថ្លៃសម្អាតទ្រុងជ្រូក							
ទិញសម្ភារៈដើម្បីជូសជុលដំបូលទ្រុងជ្រូកពីហាងលក់គ្រឿងដែកនៅក្នុងភូមិ							
ទិញឧបករណ៍ដាក់ទឹកអោយជ្រូកផឹកថ្មីចំនួន ៣							

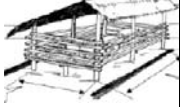

ទិញឱសថដើម្បីព្យាបាលជ្រូកសើ							
សក់ជ្រូក ៦ក្បាល ក្នុង១ក្បាលៗទម្ងន់ ៩០គីឡូ ទៅ អោយអ្នកប្រមូលទិញឈ្មោះ តារា							

មេរៀនទី៥ : ការចុះបញ្ជីថ្លៃចំណាយ និងតម្លៃ

អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំអំពីមេរៀននេះ ដោយធ្វើការកត់សម្គាល់ថា លំហាត់នេះគឺជាឱកាសសម្រាប់សិក្ខាកាមអនុវត្តនូវអ្វីដែលពួកគេទើបនឹងបានពិភាក្សារួចមក ។ អ្នកសម្របសម្រួលចែកឯកសារ
ចែកចាយទី២ ដល់សិក្ខាកាម ។ អ្នកសម្របសម្រួលអានការចំណាយអោយសិក្ខាកាមស្តាប់ ឧទាហរណ៍ **ខ្ញុំបានទិញកូនជ្រូក ៥ក្បាល ពីអ្នកចិញ្ចឹមជ្រូកឈ្មោះ សុខ តម្លៃ ៣០០ ដុល្លារ តើការចំណាយនេះ
 ត្រូវចុះនៅក្រោមកូឡោននៃការចំណាយមួយណា ?** អ្នកសម្របសម្រួលរង់ចាំចម្លើយពីសិក្ខាកាម សួររញ្ជាក់អំពីចម្លើយនោះ រួចហើយប្រាប់អោយសិក្ខាកាមសរសេរតម្លៃ ៣០០ដុល្លារ នៅក្នុងប្រអប់ដែល
 ត្រឹមត្រូវ ។ បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលសួរសំណួរមួយទៀត **ខ្ញុំបានទិញចំណីសត្វម៉ាក Medivet ៦០គីឡូក្រាមពីអ្នកលក់នៅក្នុងភូមិ តម្លៃ ៥០ដុល្លារ តើត្រូវចុះការចំណាយនេះនៅក្រោមកូឡោន
 មួយណា ?** ដំណើរការនេះត្រូវធ្វើដដែលៗសម្រាប់គ្រប់មុខចំណាយទាំងអស់ដែលមានចុះនៅក្រោមកូឡោនបរិយាយ ។ កំណត់សម្គាល់ : អ្នកនឹងចាំបាច់ត្រូវអានយឺតៗ និងអានសាឡើងវិញប្រសិនបើចាំបាច់
 ឬប្រសិនបើសិក្ខាកាមមានការភ័ន្តច្រឡំ ។

ខែ ..... ឆ្នាំ ២០ .....

ចម្លើយគំរូ : មេរៀនទី៥

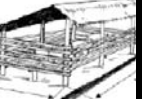

		ថ្លៃផ្សេងៗ និងការចំណាយ						ការលក់
		ការទិញសត្វ	ចំណី	ឱសថ និង វ៉ាក់សាំង	ឧបករណ៍ និង សម្ភារៈប្រើប្រាស់	ពលកម្ម	អគារ និងការថែទាំ	
	បរិយាយ							
	ទិញកូនជ្រូក ៥ក្បាលពីអ្នកបង្កាត់ជ្រូកនៅក្នុងឃុំ ឈ្មោះ សុខ	\$300						
	ទិញចំណីសត្វម៉ាក Medivet ៦០គីឡូពីអ្នកលក់ ក្នុងភូមិ		\$50					
	ទិញវ៉ាក់សាំងសម្រាប់កូនជ្រូក ៥ក្បាលពីអ្នកលក់ ក្នុងភូមិ			\$20				
	បើកលុយអោយជីដូនមួយ ឈ្មោះ សុផាត សម្រាប់ថ្លៃ សម្អាតទ្រុងជ្រូក					\$3		

	ទិញសម្ភារៈដើម្បីជួសជុលដំបូលទ្រុងជ្រកពីហាងលក់ គ្រឿងដែកនៅក្នុងភូមិ						\$8	
	ទិញឧបករណ៍ដាក់ទឹកអោយជ្រកទឹកថ្មីចំនួន ៣				\$4			
	ទិញឱសថដើម្បីព្យាបាលជ្រកឈឺ			\$5				
	លក់ជ្រក ៦ក្បាល ក្នុង១ក្បាលៗម្តង ៩០គីឡូ ទៅ អោយអ្នកប្រមូលទិញឈ្មោះ តារា							\$1150

ឯកសារចែកចាយទី ២ : អនុវត្តទ្រឹស្តីសេសប្រភេទនៃការចំណាយ (២) : ការបណ្តុះបណ្តាល

ចូរដាក់ចំនួនទឹកប្រាក់ជាដុល្លារ (ឬប្រាក់រៀល) សម្រាប់មុខចំណាយ ឬការលក់នីមួយៗ នៅក្នុងប្រអប់ត្រឹមត្រូវ ។ តួលេខទីមួយត្រូវបានដាក់បញ្ចូលជាឧទាហរណ៍សម្រាប់អ្នករួចហើយ ។ ចូរកុំខ្វល់ខ្វាយនឹងប្រអប់ដែលនៅសល់ ។ យើងនឹងប្រើវានៅពេលក្រោយ ។

ខែ ..... ឆ្នាំ ២០ .....

		ថ្លៃផ្សេងៗ និងការចំណាយ					ការលក់	
		ការទិញសត្វ	ចំណី	ឱសថ និង វ៉ាក់សាំង	ឧបករណ៍ និង សម្ភារៈប្រើប្រាស់	ពលកម្ម		អគារ និងការថែទាំ
	បរិយាយ							
	ទិញកូនជ្រូក ៥ក្បាលពីអ្នកបង្កាត់ជ្រូកនៅក្នុងឃុំ ឈ្មោះ សុខ	\$300						
	ទិញចំណីសត្វម៉ាក Medivet ៦០គីឡូពីអ្នកលក់ក្នុងភូមិ							
	ទិញវ៉ាក់សាំងសម្រាប់កូនជ្រូក ៥ក្បាលពីអ្នកលក់ក្នុងភូមិ							
	បើកលុយអោយជីដូនមួយ ឈ្មោះ សុផាត សម្រាប់ថ្លៃសម្អាត ទ្រុងជ្រូក							
	ទិញសម្ភារៈដើម្បីជូសជុលដំបូលទ្រុងជ្រូកពីហាងលក់គ្រឿង ដែកនៅក្នុងភូមិ							
	ទិញឧបករណ៍ដាក់ទឹកអោយជ្រូកផឹកថ្មីចំនួន ៣							
	លក់ជ្រូក ៦ក្បាល ក្នុងមួយក្បាលទម្ងន់៩០គីឡូទៅអោយ អ្នកប្រមូលទិញ ឈ្មោះ តារា							

មេរៀនទី៦ : ការបំពេញបញ្ជីចំណាយប្រចាំខែ

អ្នកសម្របសម្រួលគួរសួរ :

តើកិច្ចការពិរយ៉ាងដែលត្រូវការចាំបាច់ដើម្បីធ្វើអោយបញ្ជីចំណាយប្រចាំខែមានលក្ខណៈពេញលេញ មានអ្វីខ្លះ ?

អ្នកចូលរួមនឹងផ្តល់ចម្លើយផ្សេងៗគ្នា ប៉ុន្តែអ្នកសម្របសម្រួលគួរតែផ្តល់ចម្លើយចុងក្រោយថា

“ចុះថ្ងៃខែសម្រាប់ចំណាយនិងចំណូលនីមួយៗ ។

ឬក៏ចំនួនសរុបសម្រាប់ កូឡេនីមួយៗដើម្បីបានជាចំនួនសរុបប្រចាំខែ ។

តើព័ត៌មានអ្វីដែលត្រូវសរសេរនៅក្នុងកូឡេន ខាងឆ្វេងបំផុតដើម្បីធ្វើអោយបញ្ជីនេះកាន់តែមានសារប្រយោជន៍ ?

(ចម្លើយ) “កាលបរិច្ឆេទ” ឬ “ពេលវេលាដែលការចំណាយ ឬការលក់កើតឡើង” ។

បន្ទាប់ពីសំណួរនេះ ចូរប្រាប់អោយសិក្ខាកាមសរសេរពាក្យថា “កាលបរិច្ឆេទ” នៅផ្នែកខាងលើបំផុតនៃកូឡេនទី១ ។ នៅពេលដែលពួកគេបានធ្វើដូច្នោះរួចហើយ ចូរអានកាលបរិច្ឆេទខាងក្រោមនេះ ដើម្បីអោយពួកគេបំពេញសម្រាប់មុខចំណាយនីមួយៗ ។ ចូរពន្យល់ថា កាលបរិច្ឆេទ ជាធម្មតាត្រូវសរសេរដោយដាក់លេខរៀងនៃថ្ងៃនៅខាងមុខលេខរៀងនៃខែ ។ កំណត់សម្គាល់ : ចូរអានព័ត៌មាននេះអោយឮៗ និងយឺតៗ ដើម្បីទុកឱកាសអោយសិក្ខាកាមទាំងអស់អាចសរសេរកាលបរិច្ឆេទទាំងនេះបានត្រឹមត្រូវ ។

1/9	ថ្ងៃ ១ កញ្ញា
10/9	ថ្ងៃ ១០ កញ្ញា
11/9	ថ្ងៃ ១១ កញ្ញា
18/9	ថ្ងៃ ១៨ កញ្ញា
20/9	ថ្ងៃ ២០ កញ្ញា
26/9	ថ្ងៃ ២៦ កញ្ញា
29/9	ថ្ងៃ ២៩ កញ្ញា
30/9	ថ្ងៃ ៣០ កញ្ញា

ចូរពិនិត្យអោយប្រាកដថា សិក្ខាកាមគ្រប់រូបបំពេញកាលបរិច្ឆេទបានត្រឹមត្រូវគ្រប់គ្នា ។

អ្នកសម្របសម្រួលគួរសួរថា :

តើបញ្ជីចំណាយនេះសម្រាប់ខែណា ?

(ចម្លើយ) "ខែកញ្ញា"

នៅក្រោយពេលសួរសំណួរនេះហើយ ចូរប្រាប់អោយសិក្ខាកាមសរសេរ "ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨" នៅផ្នែកខាងលើនៃតារាងបញ្ជីលេខ២ ។

អ្នកសម្របសម្រួលគួរសួរ :

តើអ្វីផ្សេងទៀតដែលខ្លះនៅលើបញ្ជីនេះ ដែលនឹងធ្វើអោយបញ្ជីតែមានសារប្រយោជន៍នៅដំណាច់ខែ ?

ចូរទទួលយកចម្លើយ ហើយលើកទឹកចិត្តសិក្ខាកាមអោយបញ្ចេញជាតំនិតយោបល់ផ្សេងៗ ប៉ុន្តែប្រសិនបើពួកគេមានបញ្ហា ចូរប្រាប់អោយពួកគេមើលប្រអប់ទទេនៅផ្នែកខាងក្រោមបំផុតនៃទំព័រ ។ ប្រសិនបើចាំបាច់ ចូរសួរសិក្ខាកាមថា តើមូលហេតុអ្វីបានជាពួកគេគិតថាមានប្រអប់ទទេនៅផ្នែកខាងក្រោមបំផុតនៃទំព័រ ។

(ចម្លើយ) ប្រអប់ទទេទាំងនេះគឺទុកសម្រាប់អ្នកធ្វើការគណនាចំនួនសរុបសម្រាប់ប្រភេទនីមួយៗនៃចំណាយនិងចំណូលដែលអ្នកបានទទួលនៅក្នុងមួយខែ ។

ចូរផ្តល់យោបល់អោយពួកគេសរសេរពាក្យថា "សរុប" នៅក្នុងចន្លោះទទេនៅលើជួរផ្នែកក្រោមគេបង្អស់នៃតារាង ។ ចូរពិនិត្យអោយប្រាកដថា ពាក្យ "សរុប" ត្រូវបានសរសេរនៅក្នុងចន្លោះទទេនេះ ។ ខាងក្រោមនេះ គឺជាតារាងដែលបង្ហាញអំពីចំណុចសំខាន់ៗសម្រាប់សិក្ខាកាម ។ ចូរធ្វើយ៉ាងណាអោយប្រាកដថា សិក្ខាកាមទាំងអស់យល់ច្បាស់អំពីចំណុចដែលបានបង្ហាញនេះ នៅមុនពេលបន្តលំហាត់ទៅមុខទៀត ។

មេរៀនទី៦ (ត) គន្លឹះចម្លើយសម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល

ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨

កាលបរិច្ឆេទ	បរិយាយ	ថ្លៃផ្សេងៗ និងការចំណាយ						ការលក់
		ការទិញសត្វ	ចំណី	ឱសថ និង វ៉ាក់សាំង	ឧបករណ៍ និង សម្ភារៈប្រើប្រាស់	ពលកម្ម	អគារ និងការថែទាំ	
								
1/9	ទិញកូនជ្រូក ៥ក្បាលពីអ្នកបង្កាត់ជ្រូកនៅក្នុងឃុំ ឈ្មោះ សុខ	\$300						
10/9	ទិញចំណីសត្វម៉ាក Medivet ៦០គីឡូពីអ្នកលក់ក្នុងភូមិ		\$50					
11/9	ទិញវ៉ាក់សាំងសម្រាប់កូនជ្រូក ៥ក្បាលពីអ្នកលក់ក្នុងភូមិ			\$20				
18/9	បើកលុយអោយដីដូនមួយ ឈ្មោះ សុផាត សម្រាប់ថ្លៃ សម្អាតទ្រុងជ្រូក					\$3		
20/9	ទិញសម្ភារៈដើម្បីជួសជុលដំបូលទ្រុងជ្រូកពីហាងលក់ គ្រឿងដែកនៅក្នុងភូមិ						\$8	
26/9	ទិញឧបករណ៍ដាក់ទឹកអោយជ្រូកផឹកថ្មីចំនួន ៣				\$4			
29/9	ទិញឱសថដើម្បីព្យាបាលជ្រូកឈឺ			\$5				
30/9	លក់ជ្រូក ៦ក្បាល ក្នុង១ក្បាលៗទម្ងន់ ៩០គីឡូ ទៅ							\$1150

	អោយអ្នកប្រមូលទិន្នន័យឃ្លោះ តារា								
		សរុប							

៣. សិក្ខាកាម គួរសរសេរពាក្យ
"សរុប" នៅត្រង់នេះ

មេរៀនទី៧ : ការបូកសរុបតួលេខនាមកូឡោនីមួយៗ

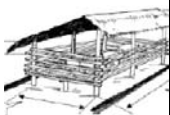

អ្នកសម្របសម្រួលគួរសួរ :

“តើឥឡូវនេះ ត្រូវធ្វើអ្វីទៀតដើម្បីធ្វើអោយទម្រង់បញ្ជីមានលក្ខណៈពេញលេញ ?”

(ចម្លើយ) ជំហានចុងក្រោយសម្រាប់ទម្រង់បញ្ជីប្រចាំខែ គឺបូកសរុបការចំណាយនៅក្នុងកូឡោនីមួយៗ

ឧទាហរណ៍នេះមានលក្ខណៈសាមញ្ញជាពិសេស ពីព្រោះមានការតម្រូវអោយធ្វើលេខបូកតែមួយគត់ ។ សិក្ខាកាមត្រូវបូកផ្ទៃចំណាយទៅលើឱសថ និងផ្ទៃចំណាយទៅលើវ៉ាក់សាំងបញ្ចូលគ្នា ។ កូឡោនីផ្សេងៗ ទៀតមានតួលេខតែមួយគត់ ។ អ្នកសម្របសម្រួលគួរតែកុំភ្លេចប្រាប់សិក្ខាកាមថា មានលេខតែមួយគត់ ដូច្នេះពួកគេមិនចាំបាច់ធ្វើការបូកលេខទេ ។ ប្រសិនបើមានលេខច្រើន ពួកគេអាចប្រើម៉ាស៊ីនគិតលេខ ឬម៉ាស៊ីនគិតលេខនៅក្នុងទូរស័ព្ទដៃរបស់ពួកគេ ដើម្បីធ្វើការបូកលេខ និងពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់កិច្ចការរបស់ពួកគេបាន ។

ចម្លើយគំរូ : មេរៀនទី៥

		ផ្ទៃផ្សេងៗ និងការចំណាយ						ការលក់
		ការទិញសត្វ	ចំណី	ឱសថ និង វ៉ាក់សាំង	ឧបករណ៍ និង សម្ភារៈប្រើប្រាស់	ពលកម្ម	អគារ និងការថែទាំ	
កាលបរិច្ឆេទ	បរិយាយ							
១/៥	ទិញកូនជ្រូក ៥ក្បាលពីអ្នកបង្កាត់ជ្រូកនៅក្នុងឃុំ ឈ្មោះ សុខ	៣០០ ដុល្លារ						
១០/៥	ទិញចំណីសត្វម៉ាក Medivet ៦០គីឡូពីអ្នកលក់ ក្នុងភូមិ	↓	៥០ ដុល្លារ					
១១/៥	ទិញវ៉ាក់សាំងសម្រាប់កូនជ្រូក ៥ក្បាលពីអ្នកលក់ ក្នុងភូមិ	↓		២០ ដុល្លារ				
១៨/៥	បើកលុយអោយជីដូនមួយ ឈ្មោះ សុផាត សម្រាប់ផ្ទៃ សម្អាតទ្រុងជ្រូក	↓	↓	↓		៣ ដុល្លារ		
២០/៥	ទិញសម្ភារៈដើម្បីជួសជុលដំបូលទ្រុងជ្រូកពីហាងលក់ គ្រឿងដែកនៅក្នុងភូមិ	↓	↓	↓			៨ ដុល្លារ	
២៦/៥	ទិញឧបករណ៍ដាក់ទឹកអោយជ្រូកផឹកចំនួន ៣	↓	↓	↓	៤ ដុល្លារ			
២៩/៥	ទិញឱសថដើម្បីព្យាបាលជ្រូកឈឺ	↓	↓	៥ ដុល្លារ	↓	↓	↓	
៣០/៥	លក់ជ្រូក ៦ក្បាល ក្នុង១ក្បាលៗទម្ងន់ ៩០គីឡូ ទៅ អោយអ្នកប្រមូលទិញឈ្មោះ តារា	↓	↓	↓	↓	↓	↓	១.១៥០ ដុល្លារ
	សរុបប្រចាំខែ	៣០០ ដុល្លារ	៥០ ដុល្លារ	២៥ ដុល្លារ	៤ ដុល្លារ	៣ ដុល្លារ	៨ ដុល្លារ	១.១៥០ ដុល្លារ

ចំណុចសំខាន់ដែលត្រូវរៀន

ចំណុចសំខាន់ គឺការដាក់ព័ត៌មានដែលត្រូវតាមកូឡេនរបស់វា ចុះថ្ងៃខែ និងបូកលេខ ។

មេរៀនទី៨ : ទំនើបសង្ខេបចំណូល និងចំណាយប្រចាំខែ

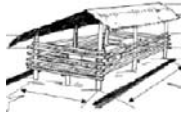

ទម្រង់លេខ ២ នេះ គឺជាការសង្ខេបចំណូល និងចំណាយប្រចាំខែ និងប្រចាំឆ្នាំ ជាបាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់ដោយស្រួលយល់សម្រាប់អាជីវកម្មចិញ្ចឹមជ្រូក ឬអាជីវកម្មទិញ-លក់ជ្រូក ។ មកដល់ត្រឹមនេះ សិក្ខាកាមគួរតែមានជំនឿចិត្តគ្រប់គ្រាន់ជាមួយនឹងទម្រង់នៃតារាង ។ ការផ្ទេរព័ត៌មានពីទម្រង់មុន គឺមានភាពងាយស្រួលធម្មតាទេ ប៉ុន្តែតម្រូវអោយមានការគណនាមួយ ដោយបូកសរុបចូលគ្នានូវលេខទាំងអស់នៅលើជួរផ្នែកនៃតារាង ដូចបង្ហាញនៅខាងក្រោម ។

ចែកឯកសារចែកចាយទី៣

អ្នកសម្របសម្រួលប្រាប់អោយសិក្ខាកាម :

- រកមើលនៅលើជួរផ្នែកនៃតារាងដែលមានឈ្មោះខែដែលជិតដាច់ (ទើបកន្លងផុត) ដោយនៅក្នុងឧទាហរណ៍នេះ គឺខែកញ្ញា ។
- នៅលើជួរផ្នែកនេះ សរសេរចំនួនសរុបសម្រាប់កូឡេននីមួយៗនៅក្នុងប្រអប់នៃកូឡេនដែលមានរូបនិងចំណងជើងដូចគ្នា (ឧទាហរណ៍ ចំណី ពលកម្ម ។ល ។)
- ចុះចំនួនសរុបដែលបានមកពីកូឡេននីមួយៗនៅក្នុងប្រអប់ត្រឹមត្រូវ សម្រាប់ប្រភេទចំណាយខុសៗគ្នាទាំងអស់ និងសម្រាប់ការលក់ផងដែរ ។
- មានកូឡេនបន្ថែមមួយទៀត មានចំណងជើងថា "ចំណាយសរុប" ។ បូកលេខនៅក្នុងប្រអប់ចំណាយទាំងអស់ដែលស្ថិតនៅជួរផ្នែកដូចគ្នា ហើយសរសេរលទ្ធផលបូកសរុបនេះក្នុងកូឡេន "ចំណាយសរុប" ។
- ភាពខុសគ្នារវាង "ចំណាយសរុប" និង "ការលក់" សម្រាប់ខែនេះ បង្ហាញអោយឃើញថា អ្នកបានចំណេញ ឬក៏អត់ នៅក្នុងខែនេះ ។ កំណត់សម្គាល់ : អ្នកចាំបាច់ត្រូវនិយាយយឺតៗ និងនិយាយសាឡើងវិញ ប្រសិនបើចាំបាច់ ឬប្រសិនបើសិក្ខាកាមមានការភ័ន្តច្រឡំ ។

ទំព័រសង្ខេបចំណូល និងចំណាយប្រចាំខែ (បង្ហើយគំរូ)

	ថ្លៃផ្សេងៗ និងការចំណាយ							ថ្លៃលក់
	ការទិញសត្វ	ចំណី	ឱសថ និង វ៉ាក់សាំង	ឧបករណ៍ និង សម្ភារៈផ្សេងៗ	ពលកម្ម	អគារ និង ការថែទាំ	ចំណាយសរុប	
ខែ							ដុល្លារ/រៀល	
មិថុនា								
កក្កដា	ចំណាយសម្រាប់ប្រភេទនីមួយៗត្រូវបានបូកបញ្ចូលគ្នា (សរុប)							
សីហា	—————→							
កញ្ញា	៣០០ ដុល្លារ	៥០ ដុល្លារ	២០ ដុល្លារ	៤ ដុល្លារ	៣ ដុល្លារ	៨ ដុល្លារ	៣៨៥ ដុល្លារ	១.១៥០ ដុល្លារ
តុលា								
វិច្ឆិកា								
ធ្នូ								
សរុប								

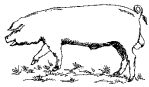

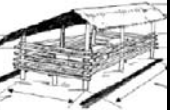

ទំព័រសង្ខេបចំណូល និងចំណាយប្រចាំខែ (ត)

នៅពេលដែលចំនួនសរុបប្រចាំខែត្រូវបានផ្ទេរទៅទំព័រសង្ខេប ការចំណាយបូកសរុបបញ្ចូលគ្នាទៅស្មើនឹង ៣៨៥ដុល្លារ ។ ថ្លៃលក់ គឺ ១.១៥០ ដុល្លារ ។ អ្នកសម្របសម្រួលគួរត្រួតពិនិត្យថា អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូក ជួនកាល ត្រូវរង់ចាំជាច្រើនខែទើបអាចលក់ជ្រូកចេញ ឬរកប្រាក់ចំណេញបាន និងថា ជ្រូកត្រូវចិញ្ចឹមជាច្រើនខែទើបធំធាត់សម្រាប់លក់ទៅអោយទីផ្សារបាន ។ នេះហើយជាមូលហេតុដែលគេត្រូវរក្សាទុក

បញ្ជីចំណាយ និងបញ្ជីលក់រៀងរាល់ខែ និងបំពេញទម្រង់បញ្ជីសង្ខេប ។ នៅចុងឆ្នាំ ឬនៅដំណាច់វដ្តនៃការចិញ្ចឹមជ្រូក អ្នកអាចមើលឃើញយ៉ាងច្បាស់នូវចំនួនប្រាក់ដែលអ្នករកបាន ប្រៀបធៀបជាមួយនឹង ចំនួនប្រាក់ដែលអ្នកបានចំណាយ ។

ឯកសារបែកចាយទឹក : សង្ខេបចំណាយប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់អាជីវកម្មចិញ្ចឹមស្រូវ (ទម្រង់លេខ២)

	ថ្លៃផ្សេងៗ និងការចំណាយ						ការលក់	
	ការទិញសត្វ	ចំណី	ឱសថនិងវ៉ាក់សាំង	ឧបករណ៍ និងសម្ភារៈប្រើប្រាស់	ពលកម្ម	អគារ និងការថែទាំ		ការចំណាយសរុប
ខែ							\$/RL	
មករា								
កុម្ភៈ								
មីនា								
មេសា								
ឧសភា								
មិថុនា								
កក្កដា								
សីហា								
កញ្ញា								
តុលា								
វិច្ឆិកា								
ធ្នូ								
សរុប								

មេរៀនទី៩ : លំហាត់អនុវត្តន៍ជាមួយនិងការចំណាយនៃខែមួយទៀត

ដើម្បីពង្រឹងចំណុចសំខាន់ៗដែលត្រូវរៀន សិក្សាក្នុងក្រុមត្រូវបានផ្តល់ឱកាសអោយធ្វើលំហាត់អនុវត្ត ។ នៅមុនពេលចាប់ផ្តើមធ្វើលំហាត់នេះ ចូរសួរសំណួរសិន ។

អ្នកសម្របសម្រួលគួរចែកឯកសារចែកចាយទី ៤ ហើយសួរសំណួរខាងក្រោមនេះ :

“តើខ្ញុំគួរធ្វើយ៉ាងដូចម្តេចជាមួយនិងទម្រង់នេះ ?”

(ចម្លើយ) មានជំហានចំនួន ៤ នៃការប្រើប្រាស់ទម្រង់នេះ គឺ :

ទីមួយ : បូកសរុបកូឡេនចំណាយ “ពីលើចុះក្រោម”

ទីពីរ : ផ្តេរព័ត៌មានចូលទៅក្នុងឯកសារចែកចាយទី៣ : សង្ខេបចំណាយប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់អាជីវកម្មភ្នំពេញកំប៉ុនយកសាច់ (ទម្រង់លេខ២)

ទីបី : គណនាថ្លៃចំណាយសរុបប្រចាំខែ ដោយបូកថ្លៃចំណាយនៅក្នុងកូឡេនចំណាយនីមួយៗបញ្ចូលគ្នា នៅលើឯកសារចែកចាយទី ៣

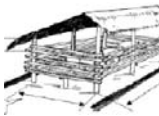

ទីបួន : គណនាថ្លៃចំណាយ និងថ្លៃលក់សរុបសម្រាប់រយៈពេល២ខែ ដោយបូកលេខក្នុងកូឡេននីមួយៗពីលើចុះក្រោម នៅលើឯកសារចែកចាយទី៣ ។

អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវពិនិត្យមើលលំហាត់អនុវត្តន៍បន្ថែមជាមួយនិងប្រព័ន្ធកាត់ត្រាបញ្ជីនេះ នៅមុនពេលបន្តទៅដល់ការសង្ខេបចុងក្រោយនូវចំណុចសំខាន់ៗដែលត្រូវរៀន ។

កំណត់សម្គាល់សម្រាប់អ្នកពិនិត្យ : តើយើងត្រូវបង្ហាញទម្រង់ដែលបំពេញរួចសម្រាប់រយៈពេលពីរខែ នៅគ្រងនេះដែរឬទេ ?

ឯកសារបែកចាយទឹក : បញ្ជីថ្លៃចំណាយ និងថ្លៃលក់ប្រចាំខែ សម្រាប់អាជីវកម្មចិញ្ចឹមសត្វក្នុងបរិបទយកសាច់

ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៨

		ថ្លៃផ្សេងៗ និងការចំណាយ					ការលក់	
		ការទិញសត្វ	ចំណី	ឱសថ និង វ៉ាក់សាំង	ឧបករណ៍ និង សម្ភារៈប្រើប្រាស់	ពលកម្ម	អគារ និងការថែទាំ	
	បរិយាយ							
3/10	ទិញថ្នាំសត្វម៉ាក Medivet ៥០ គ.ក. ពីអ្នកលក់នៅក្នុងភូមិ		\$44					
5/10	ទិញសម្ភារៈដើម្បីជួសជុលដំបូលទ្រុងជ្រូកពីហាងលក់គ្រឿងដែកនៅក្នុងភូមិ						\$12	
10/10	ទិញកូនជ្រូក ៨ក្បាលពីអ្នកបង្កាត់ពូជជ្រូកក្នុងភូមិឈ្មោះ វុទ្ធី	\$450						
14/10	ទិញវ៉ាក់សាំងសម្រាប់កូនជ្រូក ៨ក្បាល ពីអ្នកលក់នៅក្នុងភូមិ			\$20				
15/10	បើកប្រាក់អោយអ្នកជិតខាងឈ្មោះ ដារ៉ា សម្រាប់ការសម្អាតទ្រុងជ្រូក					\$4		
15/10	ទិញកូនសោរ (សម្រាប់មូលវិត) ថ្មីចំនួន ៥				\$4			
18/10	ទិញឱសថដើម្បីព្យាបាលជ្រូកឈឺ			\$8				
29/10	លក់ជ្រូក ៨ក្បាល ក្នុង១ក្បាលៗទម្ងន់ ៩០គ.ក. អោយទៅអ្នកប្រមូលទិញ ឈ្មោះ សុភាព							\$1220

មេរៀនទី១០ : ការព្រួញទឹកស្អាតចំណុចសំខាន់ៗ

អ្នកសម្របសម្រួលគួរសួរ :

តើយើងបានរៀនអ្វីខ្លះនៅថ្ងៃនេះ ?

សំណួរនេះនឹងទទួលបានចម្លើយជាច្រើន ប៉ុន្តែអ្នកសម្របសម្រួលគួរត្រួតត្រាបញ្ជាក់បន្ថែមនូវចំណុចដូចខាងក្រោម :

ចាប់ផ្តើមធ្វើបញ្ជីចំណាយ និងការលក់សម្រាប់ខែនីមួយៗ ។

ត្រូវថតចម្លងទំព័រមិនទាន់បំពេញព័ត៌មាននៃទម្រង់លេខ ១ នៅមុនពេលចាប់ផ្តើម ដើម្បីមានទម្រង់ជាស្រេចសម្រាប់ខែថ្មីមួយទៀត ។

ចុះកាលបរិច្ឆេទ និងសរសេរវិយាយសង្ខេបអំពីរៀងរាល់ថ្ងៃចំណាយនិងមុខចំណាយនីមួយៗ និងចុះកាលបរិច្ឆេទ និងសរសេរវិយាយសម្រាប់ការលក់នីមួយៗផងដែរ ។

បញ្ចូលចំនួននៃថ្លៃចំណាយទៅតាមជួរត្រឹមត្រូវនៅក្រោមរូបភាពដែលត្រូវនឹងកិច្ចការចំណាយរបស់អ្នក (ដូចជា ការទិញសត្វ ចំណី ឱសថ ។ល ។) ។

បញ្ចូលចំនួនប្រាក់ដែលបានពី "ការលក់" នៅក្នុងកូឡោនដែលមានចំណងជើងថា "ការលក់" ។

នៅចុងខែ បូកលេខនៅក្នុង "កូឡោន" នីមួយៗបញ្ចូលគ្នាដើម្បីសរុបថ្លៃចំណាយសម្រាប់ប្រភេទនៃមុខចំណាយនីមួយៗ ។

កត់ត្រាចំនួនសរុបប្រចាំខែនៅក្នុងបញ្ជីសង្ខេបទៅតាមប្រអប់ត្រឹមត្រូវសម្រាប់ខែ ដើម្បីតាមដានថ្លៃលក់និងថ្លៃចំណាយសម្រាប់រយៈពេលពេញមួយឆ្នាំ ។

ការបណ្តុះបណ្តាលយានជំនិះបញ្ចប់

ឧបសម្ព័ន្ធ ១ : ការណែនាំសម្រាប់អ្នកចម្រើនសេវាសង្គម និងការអប់រំសម្រាប់ក្រុមគ្រួសារ និងសហគមន៍

ការណែនាំសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ទម្រង់លេខ ១ : បញ្ជីចំណូលនិងចំណាយប្រចាំខែ

- ចាប់ផ្តើមធ្វើតារាងថ្មីនៅដើមខែនីមួយៗ ។
  - កត់ត្រានូវរាល់ប្រតិបត្តិការដែលកើតឡើងនៅក្នុងខែ ទាំងថ្លៃផ្សេងៗ និងការចំណាយ ព្រមទាំងការលក់ ។
  - ប្រសិនបើអស់ចន្លោះសម្រាប់កត់ត្រានៅលើទំព័រទីមួយក្នុងអំឡុងពេលនៃខែមួយ ចូរបន្តកត់ត្រាការចំណាយសម្រាប់ខែដដែលនៅលើទំព័រទីមួយទៀត ។ បន្ទាប់មក ចាប់ផ្តើមខែថ្មី ជាមួយនឹងទំព័រទីមួយទៀត ។
  - នៅចុងខែ ចូរធ្វើការបូកសរុបលេខនៅក្នុងកូឡោននីមួយៗលើចុះក្រោម ។
  - នៅផ្នែកខាងក្រោមបំផុតនៃកូឡោននីមួយៗ ចូរកត់ត្រាចូលនូវចំនួនសរុបសម្រាប់ប្រភេទនៃខុចចំណាយនីមួយៗនៅក្នុងប្រអប់នៅជួរផ្នែកក្រោមបង្អស់ ។
- សម្រាប់ជាឧទាហរណ៍ដែលយើងបានឃើញនៅក្នុងទំព័រទីមួយ បញ្ជីចំណាយនឹងមានលក្ខណៈដូចរូបខាងក្រោមនេះ ៖

		ផ្ទៃផ្សេងៗ និងការចំណាយ						ការលក់
		ការទិញសត្វ	ចំណី	ឱសថ និង វ៉ាក់សាំង	ឧបករណ៍ និង សម្ភារៈប្រើប្រាស់	ពលកម្ម	អគារ និងការថែទាំ	
កាលបរិច្ឆេទ	បរិយាយ							
១/៩	ទិញកូនជ្រូក ៥ក្បាលពីអ្នកបង្កាត់ជ្រូកនៅក្នុងឃុំ ឈ្មោះ សុខ	៣០០ ដុល្លារ						
១០/៩	ទិញថ្នាំសត្វម៉ាក Medivet ៦០គីឡូពីអ្នកលក់ ក្នុងភូមិ		៥០ ដុល្លារ					
១១/៩	ទិញវ៉ាក់សាំងសម្រាប់កូនជ្រូក ៥ក្បាលពីអ្នកលក់ ក្នុងភូមិ			២០ ដុល្លារ				
១៨/៩	បើកលុយអោយជីដូនមួយ ឈ្មោះ សុផាត សម្រាប់ថ្លៃ សម្ភារៈទ្រុងជ្រូក					៣ ដុល្លារ		
២០/៩	ទិញសម្ភារៈដើម្បីជូសជុលដំបូលទ្រុងជ្រូកពីហាងលក់ គ្រឿងដែកនៅក្នុងភូមិ						៨ ដុល្លារ	
២៦/៩	ទិញឧបករណ៍ដាក់ទឹកអោយជ្រូកផឹកថ្មីចំនួន ៣				៤ ដុល្លារ			
២៩/៩	ទិញឱសថដើម្បីព្យាបាលជ្រូកឈឺ			៥ ដុល្លារ				
៣០/៩	លក់ជ្រូក ៦ក្បាល ក្នុង១ក្បាលៗទម្ងន់ ៩០គីឡូ ទៅ អោយអ្នកប្រមូលទិញឈ្មោះ តារា							១.១៥០ ដុល្លារ
	សរុបប្រចាំខែ	៣០០ ដុល្លារ	៥០ ដុល្លារ	២៥ ដុល្លារ	៤ ដុល្លារ	៣ ដុល្លារ	៨ ដុល្លារ	១.១៥០ ដុល្លារ

ការណែនាំសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ទម្រង់លេខ ២ : បញ្ជីសង្ខេបចំណូល និងចំណាយ

- រកមើលជួរផ្នែកនៅលើទម្រង់ដែលមានឈ្មោះខែដែលកំពុងដាច់ (ឈានដល់ទីបញ្ចប់) ឧទាហរណ៍ ខែកញ្ញា ។
- នៅលើជួរផ្នែកនេះ ចូរសរសេរចំនួនសរុបសម្រាប់ប្រភេទនៃការចំណាយនីមួយៗនៅក្នុងប្រអប់នៃកូឡោនដែលមានរូបភាព និងចំណងជើងដូចគ្នា (ឧទាហរណ៍ ចំណី ពលកម្ម ។ល។) ។
- កត់ត្រាចំនួនសរុបដែលបានមកពីកូឡោននីមួយៗ ចូលទៅក្នុងប្រអប់ដែលត្រឹមត្រូវ សម្រាប់គ្រប់ប្រភេទនៃការចំណាយខុសៗគ្នា និងសម្រាប់ការលក់ផងដែរ ។
- មានកូឡោនបន្ថែមមួយទៀត មានចំណងជើងថា "ចំណាយសរុប" ។ ចូរបូកលេខនៅក្នុងប្រអប់ចំណាយទាំងអស់ដែលនៅលើជួរផ្នែកជាមួយគ្នាចូលគ្នា រួចហើយកត់ត្រាលទ្ធផលលេខសរុបនៅក្នុងកូឡោន "ចំណាយសរុប" ។
- ភាពខុសគ្នារវាង "ចំណាយសរុប" និង "ផ្លែលក់" សម្រាប់ខែ បង្ហាញអោយឃើញថា អ្នកបានចំណេញ ឬក៏អត់ នៅក្នុងខែនេះ ។

MONTH	COSTS AND EXPENSES						TOTAL EXPENSES	SALES
	Purchase of Animals	Feed	Medicine and Vaccine	Equipment or Tools	Labor	Buildings and Maintenance		
JUNE								
JULY								
AUGUST								
SEPTEMBER	\$300	\$50	\$20	\$4	\$3	\$8	\$385	\$1150
OCTOBER								
NOVEMBER								
DECEMBER								
TOTAL								

១. រៀបរយខែ :
បូកផ្គុំខ្ទង់ចំណាយ

២. នៅចុងឆ្នាំ ឬចុងវដ្តនៃការចិញ្ចឹម
ជ្រូក បូកតាមខ្ទង់ពីលើចុះក្រោម
ដើម្បីដឹងចំណាយសរុប និង ចំណេញ
ឬខាតសម្រាប់រយៈពេលមួយ

នៅពេលដែលចំនួនសរុបប្រចាំខែត្រូវបានផ្ទេរទៅក្នុងបញ្ជីសង្ខេប ការចំណាយទាំងអស់សរុបទៅស្មើនឹង ៣៨៥ដុល្លារ ។ ផ្លែលក់សរុបទៅបាន ១.១៥០ដុល្លារ ។ អ្នកចិញ្ចឹមជ្រូក ជួនកាល ត្រូវរង់ចាំជាច្រើនខែទើបអាចលក់ជ្រូកចេញ ឬរកប្រាក់ចំណេញបាន ។ ជ្រូកត្រូវចិញ្ចឹមជាច្រើនខែទើបធំឆាត់សម្រាប់លក់ទៅអោយទីផ្សារបាន ។ នេះហើយជាមូលហេតុដែលគេត្រូវរក្សាទុក បញ្ជីចំណាយនិងបញ្ជីលក់រៀបរយខែ និងបំពេញទម្រង់បញ្ជីសង្ខេប ។ នៅចុងឆ្នាំ ឬនៅដំណាច់វដ្តនៃការចិញ្ចឹមជ្រូក អ្នកអាចមើលឃើញយ៉ាងច្បាស់នូវចំនួនប្រាក់ដែលអ្នករកបាន ប្រៀបធៀបជាមួយនឹងចំនួនប្រាក់ដែលអ្នកបានចំណាយ ។

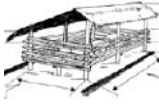

	ផ្ទៃផ្សេងៗ និងការចំណាយ						ថ្លៃលក់	
	ការទិញសត្វ	ចំណី	ឱសថនិងវ៉ាក់សាំង	ឧបករណ៍ និងសម្ភារៈប្រើប្រាស់	ពលកម្ម	អគារ និងការថែទាំ		ការចំណាយសរុប
ខែ							\$/RL	
មករា								
កុម្ភៈ								
មីនា								
មេសា								
ឧសភា								
មិថុនា								
កក្កដា								
សីហា								
កញ្ញា								
តុលា								
វិច្ឆិកា								
ធ្នូ								
សរុប								

	ថ្លៃផ្សេងៗ និងការចំណាយ							ថ្លៃលក់	
	ការទិញសត្វ	ថ្លៃបង្កាត់ពូជ	ចំណី	ឱសថ និង វ៉ាក់សាំង	ឧបករណ៍ និង សម្ភារៈប្រើប្រាស់	ពលកម្ម	អគារ និង ការជួសជុល		ការចំណាយសរុប
ខែ								\$/RL	
មករា									
កុម្ភៈ									
មីនា									
មេសា									
ឧសភា									
មិថុនា									
កក្កដា									
សីហា									
កញ្ញា									
តុលា									
វិច្ឆិកា									
ធ្នូ									
សរុប									

	ផ្ទៃផ្សេងៗ និងការចំណាយ							ផ្ទៃលក់
	ផ្ទៃទិញសត្វ	ចំណី	ការដឹកជញ្ជូន ប្រេង ឥន្ធនៈ និងទូរស័ព្ទ	ផ្ទៃជួល	ផ្ទៃពលកម្ម	ផ្ទៃកាប់	ផ្ទៃបង់ពន្ធផ្សេងៗ	ផ្ទៃលក់សត្វ
ខែ								
មករា								
កុម្មៈ								
មីនា								
មេសា								
ឧសភា								
មិថុនា								
កក្កដា								
សីហា								
កញ្ញា								
តុលា								
វិច្ឆិកា								
ធ្នូ								
សរុប								